

Sayın Başkan, Değerli Meclis üyeleri, 2022 yılı bütçesini görüşeceğimiz yılın son meclis toplantısına hoş geldiniz diyor, hepimizi Şahsım ve Yönetim Kurulu adına saygıyla selamlıyorum.

Değerli Meclis Üyeleri,

Küresel bazda risk algısının yüksek olduğu bir yılı geride bırakırken, mevcut göstergeler ve beklentiler bu risklerin 2022 yılında da devam edeceğine işaret ediyor. Özellikle ABD tarafında FED kararları piyasaların yönünü belirliyor. Faiz kararlarında bir değişikliğe gidilirse de varlık alımları azaltımının iki katına çıkartılması ve artan enflasyon eğilimleri küresel piyasalarda güçlü dolar algısını pekiştirirken, diğer taraftan gelişmekte olan ülkelere sermaye akışı da azalacaktır. Küresel piyasalarda artan riskler karşısından hem gelişen hem de gelişmekte olan ülkeler, özellikle bu olumsuzlukların yerel para birimleri üzerindeki etkisini azaltmak için faiz artışına devam ediyorlar. Ülkemizde ise son para politikası kurulu toplantısında 100 baz puan olmak üzere yılı 500 baz puanlık bir faiz indirimi ile tamamladık. Önümüzdeki dönemde Merkez Bankasının enflasyona odaklanarak, faiz kararını enflasyonun seyrine göre vermesi daha sağlıklı olacaktır. Çünkü ekonomi politikası tercihlerinde amaç ve araçların uyumlu olması, doğru seçilmesi ve ortaya çıkabilecek olası olumsuz sonuçları engelleyecek tercihlerin ve politikaların daha da önem kazandığı bir dönemdeyiz. Mevcut küresel risklerin devam etmesi durumunda, dünya ekonomilerinin 2022 yılının ilk yarısında hem yüksek enflasyon hem de durgunlukla birlikte ekonomilerin staglasyonist bir süreçle karşı karşıya kalabileceği ihtimali göz ardı edilmemelidir.

Değerli Meclis Üyeleri,

Sayın Cumhurbaşkanımız geçen hafta kurlardaki yüksek artış ve volatilitiyi azaltmak ve ekonomide dinamizmi arttırmak için bir dizi önlem açıkladı. Açıklanan bu önlemler piyasalar tarafından olumlu bir şekilde algılanarak özellikle kurda geri çekilmeye neden oldu. Umuyorum ki uygulamaya alınan bu tedbirler ile ekonomimiz daha da sağlıklı bir yapıya kavuşacaktır. Özellikle kurlardaki yukarı yönlü hareketi sonlandıran kur garantili mevduat uygulamasının etkili bir adım olduğunu düşünüyorum. Orta ve uzun vadede Hazine'ye yük getirme ihtimali olan bu uygulama, ivedi bir şekilde enflasyon sorununa odaklanılırsa etkinliği daha da artacak ve hazineye yük getirme ihtimali ortadan kalkacaktır. Sistemin sağlıklı bir şekilde işleyebilmesi için en önemli unsur güvendir. Atılacak her rasyonel olmayan adım döviz talebinin artmasına neden olabilir. Bu durumda kurda değerlendirme farkını garanti eden Hazine için bir yük ortaya çıkmasına ve enflasyon eğilimlerinin daha da bozulmasına neden olabilir.

Güven unsuru bu sistem için en önemli şarttır. Bu uygulama, piyasalarda örtük bir faiz artışı olarak lanse ediliyor ancak bu kurların yükselmesi durumunda Hazine aracılığı ile yapılan sübvansiyon olarak algılamak daha doğru olacaktır. Uygulamada dikkat edilmesi gereken önemli bir unsur da bu sistemin daha uzun vadeli bir tercihe yönlendirmesidir. Sistemin en az bir yıl vadeli olması halinde kaynağın krediye dönüşme imkânı artacaktır. Diğer yandan son dönemde kurlardaki yukarı yönlü hareket ve volatilitenin yüksek olması hem üreticilerimizi hem de ihracatçılarımızı fiyat verme konusunda sıkıntıya sokmakta idi. Uygulama ile fiyat vermekte zorlanan ihracatçı firmalarımıza doğrudan Merkez Bankası aracılığıyla ileri vadeli kur rakamı verilecek olması ihracatçının önünü görebilmesi açısından önemli bir avantaj sağlayacaktır. Alınan diğer bir kararla Kurumlar Vergisi oranınının 1 puan düşürülmesi reel sektör büyümesini destekleyecektir. Türkiye'deki kayıtlı kurumsal sektördeki ortalama ve marjinal kurumlar vergisi oranları, uygulamada OECD ortalamasından yüksektir ve bu da firmaların büyümesinin önündeki engellerden biridir. Özellikle sanayi firmalarının hayatta kalıp ekonomik faaliyetlerine devam edebilmeleri, borçluluk oranlarını arttırmayan desteklerin, vergisel desteklerle bir arada uygulanmasıyla mümkün olabilecektir. Bu destekler, sanayi sektöründe faaliyet gösteren, şiddetli finansman zorlukları yaşayan, uygun desteklerin sağlanması halinde faaliyetlerini sürdürebilecek olan ve büyüme potansiyeli olan firmalara uygulanabildiğinde üretim gücünün sürdürülebilirliği açısından etkin olacaktır. Bu anlamda Kurumlar vergisi indiriminin önemli ama yeterli olmadığını söyleyebilirim.

Değerli Meclis Üyeleri,

2022 yılında uygulanacak asgari ücret Cumhurbaşkanımız tarafından önceki hafta açıklandı. Öncelikle yüzde 50 oranında artırılan yeni asgari ücretin tüm çalışanlara ve işverenlere hayırlı olmasını diliyorum. Yapılan düzenleme sadece asgari ücreti değil, zincirleme olarak tüm ücretleri etkileyecektir. Çalışanlarımızın çok daha iyi ücretler alması, refah seviyelerinin artması öncelikle biz işverenleri daha mutlu eder. İşyerinde mutlu ve huzurlu çalışanlarımızın olması hem verimi hem çalışma barışını olumlu etkileyecektir.

Çalışanlarımızın mutluluğu önemli çünkü onlarla birlikte üretiyor, onlarla birlikte bir değer yaratıyoruz. Tüm işverenlerimize de bu ücretleri ödeyebilecekleri kazançlar diliyorum. Umarım ülkemiz ekonomisi sürekli büyüyerek dünyada hak ettiği yere ulaşır ve bu ücretler işverenlerimiz için rahat ödenebilir olur.

Burada iki nokta önemli. Birincisi, her yıl ifade ettiğimiz asgari ücretten vergi alınmasın çağrımızın karşılık bulması sevindirici olmuştur. İkincisi ise tüm ücretlerin asgari ücret seviyesine kadar olan bölümünün vergi dışı bırakılması da isabetli bir karar olmuştur. Bunun da adaletli ve çalışma barışına olumlu katkı yapacak bir düzenleme olduğunu düşünüyorum. Yeni asgari ücret ve yapılan bu vergi düzenlemelerin tüm çalışanlarımıza ve işletmelerimize hayırlı olmasını diliyorum.

Sayın Başkan, Değerli Meclis Üyeleri,

Makroekonomik gelişmeler hakkında da kısa bir bilgi vererek konuşmamı sonlandırmak istiyorum. İhracatta son dönemde ivmelenme devam ediyor. Daha önce de ifade ettiğim gibi İhracatta rekabet üstünlüğünü sağlayan tek faktör kur değildir. Kur ile ancak bir yere kadar avantaj sağlayabiliriz. Rekabetçi bir ihracat yapısına kavuşmak için; faktör verimliliği, üretim faktörlerinin kalitesi, doğru ve uygun sanayi politikası, yerli ara ve sermaye malı kullanımı ve üretimi, öngörülebilirlik ve ölçek faktörü gibi unsurların da önemli olduğunu bilmeliyiz. İhracat payımızı ve gelirimizi artırmak için yüksek teknoloji ürünlerimize yönelmemiz gerektiğini her defasında ifade ediyorum. İhracatın belirli bir noktaya gelmesi ekonomide gerek şart iken, yeter şartın henüz gerçekleşmediğini görüyoruz. İhracatımızın katma değeri yüksek ve kg fiyatı üzerinden değerlendirilmesi gerekiyor. Daha fazla ihracat yapıp daha az para kazanmak, daha az rekabetçi avantaja sahip olmak sürdürülebilir değildir. Maalesef son dönemde yüksek teknoloji ihracatımız toplam ihracatımızın %3'ünün altında seyrediyor. Teknoloji ticaret açığı, ülkemizdeki üzerinde durulması gereken önemli hususlardan biri olduğunu düşünüyorum. Yüksek teknoloji ve orta ileri teknolojide son 5 yılda 220 milyar dolar seviyesinin üzerinde açığımız var. Sadece Ocak-Ekim döneminde yüksek teknoloji ürünlerde 5 milyar dolarlık ihracata karşılık, 21,1 milyar dolarlık ithalat yapılmış ve 16 milyar dolar açık verilmiştir. Orta yüksek teknoloji ürünlerde ise 57,8 milyar dolar ihracata karşılık, 76,7 milyar dolar ithalatla 19 milyar dolara yakın açık oluşmuştur. Bu açığı kapatamadığımız sürece, dış ticarete rekabetçi bir yapıya kavuşamayız ve daha çok satıp daha az kazanmaya devam ederiz. Daha açık bir anlatımla; daha fazla üretip daha yüksek hacimde ihracat gerçekleştirip, dış ticaret hadleri bozulduğu için ihraç ürün fiyatlarının azaldığı bir durumla, yani "yoksullaştırıcı büyüme" olgusu ile karşı karşıya kalmaya devam ederiz. Ülkemizde son on yılın ortalama büyüme hızı pozitif olduğu halde, ihracat hacmi yükselirken ihracat birim fiyatlarının belirgin ölçüde düşmesi de bunu göstermektedir.

Bu sorunun çözümü, yüksek teknoloji ürün ihracatına yönelmek, katma değerli ürün üretip ihraç etmek ve yurtdışından ithal ettiğimiz ara mal ve yatırım mallarını yurtiçinde üretmekten

geçmektedir. Diğer yandan bugünlerde küresel bazda artan enflasyon eğilimleri ile karşı karşıyayız. Özellikle ülkemizin enflasyon seviyesi açısından birçok ülkeden ayrıştığını görüyoruz. Enflasyon eğilimlerinde beklentilerin üzerinde gerçekleşen bozulma ile Kasım ayında yıllık %21,21'lik TÜFE ve %54,62'lik ÜFE ile son yılların en yüksek enflasyon seviyesini gördük. Enflasyon son dönemlerde yapısal bir soruna dönüşürken, Kasım ayı rakamları ekonominin geneline yayılan maliyet tarafı güçlü bir enflasyonla karşı karşıya kaldığımızı gösteriyor. Sanayi üretiminde ise Eylül ayında bir ivme kaybı yaşansa da Ekim ayında aylık 0,6 artışla yeniden pozitifte dönmüştür. Yıllık bazda sanayi üretimi %8,5 artış göstermiştir. Mevsimsel düzeltilmiş aylık veriler sanayi sektöründe bir yavaşlamaya işaret etmektedir. Maliyet kaynaklı gelişmeler üreticinin üretim yapma yeteneğini ciddi anlamda azaltmaya devam ediyor. 2022 yılında biz sanayicilerin üretim yapma kabiliyetini azaltacak en önemli iki unsur; yüksek maliyetler ve enflasyon olacaktır. Yüksek finansman ihtiyacıyla uzun vadeli yatırımlar ertelenmiş ve yüksek enflasyon sürdürülebilir üretimi zorlaştırmıştır. Geride bırakmaya hazırlandığımız yılda, tedarik zincirindeki bozulmalar, lojistik maliyetlerindeki artışlar, ham madde tedariki ve üretime kanalize edilmesindeki problemler sanayi üretimimizi olumsuz yönde etkilemiştir. 2022 yılında umudumuz; kur seviyesinin aşağıya gelmesi ile enflasyon seviyesinin düştüğü, üretim gücümüzün önündeki engellerin kalktığı, ülkemizin sanayinin gücüyle büyümeye devam ettiği, dışa bağımlılığın azaldığı, mutlu ve müreffeh bir ülke olmaktır. Bunun için; güçlü sanayi, güçlü Türkiye emeli ile çalışmaya ve üretmeye devam edeceğiz. Sözlerime burada son verirken hepinizin yeni yılını kutluyor, 2022 yılının ülkemize sağlık, huzur ve bol kazanç getirmesini diliyorum,

Hepinizi saygıyla selamlıyorum.